No. 24. A°. 1849.

Zaturdag, 24 Februarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

PARAMARIBO, *den 21 Februarij* 1849.

Bij Gouvernements - resolutie van den 20sten dezer Maand No. 215, zijn, ter vervulling der ontstane vacatures bij de *Schutterij* alhier, benoemd geworden, tot *1n. Luitenant*, de 2e Luitenant S. H. DE GRANADA, en tot *2n. Luitenant*, de Onder-Adjudant H. H. KRAMER, terwijl de 2e. Luitenant P. FAERBER uit zijne betrekking van Griffier bij den Schuttersraad *eervol* ontslagen en bestemd is geworden, om bij eene Kompagnie te worden geplaatst.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,

De Hoofd-Kommies,

J. E. WESENHAGEN.

Gouvernements-Secretarie.

PARAMARIBO, *den 23 Februarij* 1849.

(3672) GERHARD JAN LUGARD JUNIOR heeft op heden aanteekening gedaan van zijn voorgenomen vertrek uit deze Kolonie.

Bij afwezigheid van den Gouvernements-Secretaris,

De Hoofd-Kommies,

J. E. WESENHAGEN.

Administrative Policie.

Aan de Ingezetenen wordt kennis gegeven, dat het vak van den Waterkant, *gelegen tusschen het* WAAGGEBOUW *en de zoogenaamde PLATTE-BRUG*, ter zake van noodige werkzaamheden in deze tusschenruimte, gedurende eenige dagen te rekenen van Donderdag, den 22sten Februarij e. k., *voor RIJ- en VOERTUIGEN*, zal worden afgesloten.

Paramaribo, den 21 *Februarij* 1849.

De Procureur Generaal der Kolonie Suriname,

PH. DE KANTER.

Pronuntiatie van Dictums.

PARAMARIBO, *den 21 Februarij* 1849.

Op aanstaanden Zaturdag den 24sten dezer, des voormiddags om *negen* ure, zal door het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, worden gepronuntieerd het Dictum gewezen in den Boedel FRANZ JOSEPH BINZ.

De Secretaris bij het Collegie voornoemd,

(3677) J. ELLIS.

[3676] Over *veertien* dagen, den juisten dag nader te bepalen, zullen *fungerende* CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het openbaar doen verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen aan de *Grave Straat*, bekend onder N. W. La. B No. 68 en O. W. La. C No. 85; behoorende tot den Boedel FR. C. COBLIJN.

Paramaribo, den 23 Februarij 1849.

M. N. ARLAUD,

2de Commies.

SEQUESTERS

der Plantaadje *Sarah*, bieden bij inschrijving te koop aan:

20 balen ordinaire KATOEN

ter Landswaag te bezigtigen, waarvan de Inschrijvings-biljetten, ter Griffie van het Geregtshof zullen worden aangenomen tot *HEDEN*, des morgens ten *negen* ure.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal het Katoen dadelijk na de toewijzing tegen kontante betaling, aldaar worden afgeleverd.

Paramaribo, den 24 Februarij 1849.

[3694]

(3647) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal over zes weken, dag en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen:

Een *derde* aandeel in de Plantaadje *NOVAR*, cum ann. gelegen in het Opper-district *Nickerie*, aankomende EDUARD RICKITTS.

De Katoen - Plantaadje *VADERSZORG* en *CARELSDEEL*, gelegen aan het gedelven Kanaal van *Matappica*.

$\frac{7}{36}$ aandeel in de Plantaadje *ANNASZORG*, gelegen aan het gedolven Kanaal van de *Warappe Kreek*; beiden aankomende den Minderjarigen PIERRE FRANÇOIS DE FRIDERICI.

$\frac{17}{96}$ aandeel in de Plantaadje *ANNASZORG*, gelegen als boven, aankomende Mr. J. H. DE FRIDERICI.

Paramaribo, den 21 Februarij 1849.

A. DE RANDAMIE.

NIEUWSTIJDINGEN.

PARAMARIBO, *den 23 Februarij* 1849.

De gedelegeerde Commissie, in ons nummer 22 vermeld, is heden ochtend, met Z. M. Stoomschip *Suriname*, naar de Plantaadje *Mijn Vermaak*, in Saramacca, vertrokken.

Wij deelen hier het adres mede, den 15 December 1848 aan Z. M. den Koning opgezonden, tengevolge van het besluit, den 6n. dier maand in de buitengewone algemeene vergadering van het koninklijk Nederlandsch Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten genomen. Het luidt als volgt:

Aan Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje - Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

SIRE!

De vier klassen van het koninklijk Nederlandsch Instituut van wetenschappen, letteren en schoone kunsten hebben het van haren pligt geoordeeld, in vereenigde zitting buitengewoon vergaderd, te beraadslagen over hetgeen haar te doen stond na het haar openbaar worden van het haar betreffende voorstel, vervat in het verslag van den raad van Ministers, van den 13 November ll., en zij hebben besloten om de aandacht van uwe Majesteit eerbiedigIijk in te roepen voor het gewigt van het oordeel in dat verslag over het instituut uitgesproken.

Bij de behandeling namelijk van de vijfde afdeeling van het hoofdstuk *Binnenl. Zaken*, worden in het gemeld verslag de volgende woorden gelezen:

» Op de opheffing van het Kon. Nederl. Instituut is meermalen aangedrongen. Die opheffing komt niet wenschelijk voor, aangezien het gouvernement meermalen eenig nut trekt van de voorlichting van dat geleerd ligchaam. Het schijnt daarom raadzaam het subsidie, tot nog toe aan hetzelve verleend, ten bedrage van *f* 11,000, te verminderen met *f* 6000."

Het zal de aandacht van Uwe Majesteit niet ontgaan zijn, dat de zin dezer woorden hierop nederkomt, dat het nut, door het Instituut voor den Staat te weeg gebragt, zich bepaalt tot de antwoorden, door de verschillende klassen gegeven op de vragen door de regering aan haar gerigt, en dat de werkkring van het Instituut dan ook voortaan binnen die grenzen zal behooren beperkt te zijn. Het is althans aan de klassen moeijelijk voorgekomen in de aangehaalde zinsnede eene andere beteekenis op te sporen.

Nogtans wijst de inhoud van art. 2 van het algemeen reglement des Instituuts, zoo als dat bij besluit van 12 Augustus 1843 No. 74, door Uwe Majesteit op nieuw is vastgesteld, aan het Instituut eene andere bestemming aan. Daarin wordt het Instituut verklaard verpligt te zijn, *tot de bevordering van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten werkzaam te zijn, zoo door eigen nasporingen en ontdekkingen, als door de zorg, welke het zal aanwenden, om de nasporingen en ontdekkingen, die, zoo in dit Rijk als in andere landen, reeds zijn gedaan en nog dagelijks gedaan worden, bij een te zamelen, — en — inzonderheid die voorwerpen gade te slaan, welke het algemeen belang meer van nabij betreffen, ten einde daardoor den voorspoed en de glorie van het Rijk te bevorderen.*

Die roeping nu, welke het Instituut zich door zijnen geëerbiedigden vorst ziet voorgeschreven, is door Uwer Majesteits ministers geheel voorbij gezien, of de aangehaalde woorden geven de meening te kennen, dat het Instituut aan die bestemming niet heeft beantwoord; en het Instituut is overtuigd, dat het in de oogen van zijnen Koninklijken Beschermheer onwaardig zou zijn de hooge plaats, welke het bekleedt, indien het onverschillig kon blijven omtrent een zoo ongunstig oordeel, ten aanhoore van het

geheele volk uitgesproken, in een Staatsstuk, welks strekking over het geheel de goedkeuring van Uwe Majesteit heeft verworven.

Uwe Majesteit zal tevens beseffen, dat, hoezeer de opheffing van het Instituut in meer gemeld ministerieël verslag gezegd wordt niet wenschelijk te zijn geoordeeld, nogtans die opheffing werkelijk zou plaats hebben, wanneer het Instituut moest ophouden eene vereeniging te zijn van geleerden en kunstenaars, zich ten doel stellende, niet door onderwijs, maar door de vrije ontwikkeling hunner kennis, onder de bescherming van den Koning, dienstbaar te zijn aan de welvaart en den roem van het Vaderland en ten dien einde tevens bereid, om de regering voor te lichten en wanneer eene zoodanige vereeniging werd vervangen door eene inrigting, eeniglijk bestemd om eene adviserende afdeeling te zijn van het departement van binnenlandsche zaken.

Nog uit een ander oogpunt, Sire, doet de voorgestelde begrenzing van den werkkring des Instituuts zich voor, als eene ontbinding dezer Koninklijke instelling. Ieder der vier Klassen namelijk heeft hare geassocieerden en correspondenten onder de meest uitmuntende geleerden en kunstenaars in alle beschaafde landen. Die beroemde mannen hebben zich dit tot eene eer gerekend; maar de betrekking van buitenlandsch geassocieerde of correspondent zal geenerlei beteekenis meer hebben en moeten worden opgezegd, wanneer het Instituut moet hervormd worden in een raadgevend ligchaam, alleen bestemd om ten dienste te staan van het algemeen bestuur van het Koningrijk der Nederlanden.

Het oordeel over de wijze, waarop zich het Instituut van zijne roeping gekweten heeft, dat oordeel, Sire, behoort niet aan het Instituut zelf. Maar talrijke werken en de verslagen van de verrigtingen der onderscheidene klassen zijn daar, om bij eene onpartijdige beoordeeling tot leiddraad te kunnen dienen, en de naam van het Nederlandsch Instituut, nu reeds niet zoo gering geacht in het buitenland, zou daar nog meer in aanzien kunnen zijn, indien ruimere middelen veroorloofden kostbare onderzoekingen te doen, en de uitkomsten van gedane nasporingen op eene waardige wijze in druk uit te geven, gelijk het Uwer Majesteit bekend is, dat de Eerste Klasse, aan de wis en natuurkundige wetenschappen toegewijd, de uitgave harer werken heeft moeten staken, bij gemis van de daartoe benoodigde gelden.

Het ligt buiten de bevoegdheid van het Instituut, Sire, te beoordeelen, hoe dringend de nu voorgestelde vermindering van 's Rijks Subsidie met ƒ6000, nadat reeds ten jare 1843 daaraan eene som van ƒ4000 ontrokken is, door 's Lands finantieelen toestand geeischt wordt. Ook dat acht het zich niet geroepen te onderzoeken, op welke wijze het mogelijk zijn zal met de overblijvende som van ƒ5000 een nieuw ligchaam zamen te stellen en in te rigten, van welks voorlichting het Gouvernement eenig nut kan trekken. Maar dit is buiten allen twijfel, dat het Koninkl. Nederl. Instituut, bij eene vermindering van 's Rijks onderstand tot het voorgestelde bedrag, de gedachte, om met eere in wezen te kunnen blijven, ten eenenmale zal moeten laten varen.

Sire, de leden van het Instituut hebben ieder hun eigen werkkring in het maatschappelijk leven, en daarin hopen zij de gelegenheid te blijven vinden, om voor wetenschap, letteren of kunsten werkzaam te zijn, en zij zullen daarin zeker niet vertragen, wanneer zij den titel niet meer zullen kunnen voeren van lid van het Koninkl. Nederl. Instituut; maar zij zouden ich onwaardig rekenen dien immer gedragen te hebben, indien zij niet met al de kracht hunner overtuiging opkwamen tegen de meening, dat er voor den Staat weinig zou verloren zijn aan een ligchaam, waarin de meest geachte arbeiders op de verschillende velden van wetenschap en kunst zich vereenigen tot bevordering van den voorspoed en den roem van het Vaderland, aan een ligchaam, waardoor het Nederlandsche Volk voortdurend wordt herinnerd, dat wetenschap en kunstbeschaving ook in het belang van den Staat verdienen in eere gehouden te worden, — aan een ligchaam, eindelijk, hetwelk tot eene getuigenis strekt voor het buitenland, dat de Nederlandsche regering hare plaats wenscht te behouden onder de Regeringen der beschaafde wereld.

Sire, aan het hoofd der verordeningen van het instituut staat geschreven: »De Koning is daarvan Beschermheer." — Het instituut wendt zich tot Uwe Majesteit met de bede, dat Uwe Majesteit in Hoogstderzelver wijs beleid het voorstel van Uwer Majesteits Ministers, betreffende het instituut in nadere overweging moge nemen; maar byaldien Uwe Majesteit mogt worden gedrongen, om in hare Koninkl. bescherming te zwichten voor de eischen van 's Rijks schatkist, het besluit tot opheffing van het koninkl. Nederl. Instituut moge vervat worden in bewoordingen, waardoor de smaad worde uitgewischt, die het ondergaan heeft, in het ministerieel verslag van 13 Nov. ll., en bovenal daaruit moge blijken, hetgeen door de vier Klassen op nog oneindig hooger prijs wordt gesteld en meer bijzonder hare meest dringende bede is, dat de zorg voor de verstandelijke krachten des volks door de bevordering van wetenschap, letteren en kunsten daarom niet heeft opgehouden een deel te zijn van de staatshuishoudkunde der Nederlandsche Regering.

Het Koninklijk - Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, in buitengewone Zitting vergaderd op den zesden December 1848. In deszelfs naam,

(*Was Get.*) J. BOSSCHA, Voorzitter.
C. A. DEN TEX, Secretaris.

Gelijk uit het proces verbaal dier vergadering blijkt, zijn de beraadslagingen, over het ontwerp van adres, zoo als dat den 4den December in een gehouden Committé was vastgesteld, langdurig en velerhande geweest. Sommige leden betwijfelden het tijdige van de indiening van eenig adres, nu eigenlijk omtrent het Instituut nog geen bepaald besluit bij de Regering scheen genomen te zijn. Anderen meenden dat juist nu het nog de tijd is zich tot den Koning, den Beschermheer des Instituuts te wenden, ten einde de belangen van wetenschap en kunst voor te staan. Het Ministerieel verslag, zeiden deze, is openbaar gemaakt, opdat de stem der Natie daarover zou kunnen worden vernomen. Het was dus nu tijd om te spreken. Er is alzoo met algemeene stemmen tot het indienen van een adres besloten.

(*Alg. Handelsb.*)

PUBLIEKE VEILINGEN.

Ter Kastelenije van het Geregtshof, Vrijdag den 23 Februarij 1849.

De Plantaadje *Leonsberg* cum annex, gelegen aan de rivier *Suriname*, aankomende den Boedel ABRAHAM DE LEON. ƒ 9.100. A. W. OPPENHEIMER privé en qq.

Door den Vendumeester M. A. KEIJSER.

De voor de dienst afgekeurde Lands-brik *DE BRAK*. — ƒ 685 H. STROOM.

SCHEEPVAART.

UITGEKLAARD.

Den 21sten dezer, de Nd. Am. brik *Pleiades*, Kapt. S. Conter, naar Gloucester, lading: 382 vaten Melassie, 108 vaten en 2 blomvaten Suiker, 1 baal Cacao, 3 vaten oud Koper, 35 bossen Banannen en 2000 China's-appelen.

Den 22sten, het schip *Nicolaas Witsen*, Kapt. P. F. Lange, naar Amsterdam, lading: 431 vaten Suiker, 1 vat heele Koffij en 55 balen schoone Katoen.

Schepen *in Lading.*

Naar Amsterdam:

Louisa Christina, Kapt. L. C. Peters, *adres bij H. Degenhard* — *Sluit* ultimo *dezer.*

Pallas, kapt. J. W. Bechtold, *adres bij van West en Co.* — *Sluit* ultimo *dezer.*

Phoenix, Kapt. H. J. de Boer, *adres bij Gisius en Co.*

Harlingen, Kapt. Schaap, *adres bij Gisius en Co.*

Maria Elisabeth, Kapt. Wriborg, *adres bij C. J. Leijsner.*

Jeantine, Kapt. J. H. Renken, *adres bij H. Degenhard.*

Onderneming, Kapt. K. Zwanenburg, *adres bij F. Emanuels.*

Henriette, Kapt. Trip, *adres bij van West en Co.*

Naar Rotterdam:

Polaris, Kapt. F. Ruijter, *adres bij Gebrs. Samson.*

Curaçao, Kapt. Pinksterboer, *adres bij Gisius en Co.*

Zodiac, Kapt. C. Popken, *adres bij Gebrs Samson.*

ADVERTENTIEN.

(3674) Degenen, die zich zouden wenschen te Abonneren op *the Willmor and Smith's European Times*, worden uitgenoodigd, zulks te bewerkstelligen ten kantore van den ondergeteekende, vóór de verzending der volgende *Mail*, ten einde de remise daarvoor te gelijk met andere over te maken, daar zulks anders voor het bedrag van enkele Abonnementen met moeijelijkheden gepaard gaat.

Paramaribo, den 22 Februarij 1849.
A. MAC INTOSH.

D. W. G. HEEPKE

biedt à KONTANT tegen *verminderde prijzen* te KOOP aan: *P. m. vijf en dertig Vaten GORT*, alsmede: *VAAMHOUT* van *Mangro en Paroua*, liggende beide op het Erf van D. CROESE, voorbij de Landswerf. (3675)

Paramaribo, den 22 Februarij 1849.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.